Abstrakt

Globálně končí v odpadu ročně okolo miliardy tun potravin, čímž přicházíme o přírodní zdroje, které byly k jejich produkci spotřebovány. Lidstvo přitom vytváří stále větší tlak na životní prostředí, který ústí v environmentální krize současnosti – mimo jiné krizi klimatickou či úbytek biodiverzity a úrodné půdy. Zároveň se celá třetina lidstva potýká s nedostatkem potravin, přičemž i v České republice žije přes 6 % domácností ve stavu materiální deprivace a přes 9 % společnosti je ohroženo příjmovou chudobou. Otázka předcházení vzniku potravinového odpadu a efektivnějšího využívání již vyprodukovaných potravin by proto neměla být řešena jen z pohledu environmentálního, ale také sociálního, aby se tak případné přebytky potravin dostávaly k osobám, které je potřebují ke své výživě.

Tato diplomová práce se zaměřuje na prevenci vzniku potravinového odpadu v prodejnách potravin cestou poskytování potravin potravinovým bankám. Primárně se přitom věnuje zákonné povinnosti poskytovat potraviny potravinovým bankám, kterou ukládá od roku 2018 prodejcům potravin od stanovené výměry provozovny § 11 odst. 2 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích. Práce si klade otázku, jak může být tento způsob prevence vzniku potravinového odpadu zefektivněn, a to nástrojem povinného poskytování, ale i jinými cestami. Autorka vychází nejen z teoretických pramenů, ale také z polostrukturovaných rozhovorů s ústředními aktéry systému – zástupci prodejců potravin a potravinových bank. Na závěr jsou formulována doporučení, která mohou napomoci předcházení vzniku potravinového odpadu, ale také fungování systému potravinových bank a potravinové pomoci.